

Nødvendigheden af en Ministeransvarlighedslovenetop med Hensyn til finantsielle Benillinger, for at slaa den Praxis ihjel, som ellers muligvis kunde bygges paa Rigsretsdommen af 1856. Det har nu ogsaa været erkjendt fra alle Sider, endogaa fra den Regjerings Side, som dengang var anlagt — jeg mener fra Sponnedes Side — at en Kjendelse, der afgives af en Rigsret, kun kan have Gyldighed for det enkelte Tilfældes Bedkommende, og at derpaa ikke kan bygges nogen Praxis; saaledes udtalte den daværende Finantsminister sig udtrykkelig her i Salen. Det er altsaa — og deri skal det ærede Medlem give mig Ret — fra hans Side og fra den Side, hvortil han hører, en ny Fortolkning, som først er kommen frem nu. Om det staar i Forbindelse med, at der er andre Omstændigheder, hvorpaa disse Regler skulle anvendes, skal jeg lade ligge, men jeg siger: Vi have Ret til i allerhøjeste Grad at blive forbaufede over den Udtalelse, som nu kom fra denne Side. Det er ikke vor konstituelle Ret, saaledes som det ærede Medlem har fremstillet det. Hvad er det, der fremtalte hele den Praxis med at henvisse ubevilgede Udgifter til forventet Tillægsbevilling? Det bygges netop paa vor konstitutionelle Ret, thi det er grundet deri, at man gaar ud fra, at der findes et saadant Tilidsforhold mellem Rigsdagen og Regjeringen, at naar Tilfældet fremkommer, som foranlediger en Udgift, som Regjeringen anser for at være nødvendig, den da skal kunne afholde en saadan Udgift som Bregel paa den Tillid, der finder Sted mellem Regjering og Rigsdag. Man gik ind paa hele denne Praxis, fordi man overhovedet ikke ansaa det for muligt, at et anerkjendt Mistillidsforhold mellem Regjering og Rigsdag skulde kunne bevares. Men dette er vor konstitutionelle Ret og derpaa hviler udelukkende enhver eftersøgt Bevilling paa Tillægsbevilling. Jeg skal indskrænke mig hertil og har kun ønsket at tage Ordet for at nedlægge en ligefrem bestemt Indsigelse imod, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds her fremførte.

Tal: Jeg skal bestræbe mig for med saa Vid at forklare, hvad der for mig er Hovedsagen ved dette Spørgsmaal, som synes aldeles at have bemaegtiget sig Diskussionen, nemlig Overtredelsen med Hensyn til Theatret. Jeg vil da bemærke, at, dersom den daværende Kultusminister havde frivillig foretaget denne Overtredelse; — dersom man f. Ex. tænkte sig, at der forelaa tvende Planer, hvoraf den ene kunde udføres for det bevilgede Beløb, medens den anden derimod vilde udfordre en Overtredelse, og Ministeren da uden Hensyn til den givne Bevilling valgte sidstnævnte Plan, saa vilde han efter min Overbevisning ikke kunne unddrage sig det fulde Ansvar for denne Handling. Men Sagen stiller sig ganske anderledes, naar han befinder sig under Forhold, hvor han kun har

Valget mellem tvende Alternativer, af hvilket et hvert medfører sit særegne Ansvar. Naar man befinder sig i et saadant Dilemma, at man, ved at undlade Udførelsen af en vis Handling, ligesaa vel paadrager sig et Ansvar, som ved at udføre den, da er efter min Overbevisning det virkelige Ansvar, som Ministeren paadrager sig ved Handlingens Udførelse, mer eller mindre hævet ved det Ansvar, som han vilde paatage sig ved at undlade at gjøre det. Det er vel en temmelig almindelig Anskuelse, at, naar man under saadanne Forhold forholder sig passiv, da skyder man Ansvaret fra sig, altsaa, naar der er Valget mellem enten ved passiv Virksomhed at fremfalde uheldige Begivenheder eller ved aktiv Handling at paatage sig et Ansvar, saa skulde man ved at vælge det første, unddrage sig Ansvaret. Det er ikke min Overbevisning. En Regjering, der ogsaa ifølge Grundloven er gjort ansvarlig for Statens Styrelse, kan ligesaa vel paadrage sig Ansvar ved at forholde sig virksom og undlade at handle, hvor Omstændighederne fordrer det, som ved at handle. Nu stiller det sig saaledes for mig, at det, som bør være det Afgjørende for vor Stemmegivning i denne Sag, maa være, hvorvidt man har Grund til at antage, at Ministeren virkelig fuldkomment ærligt og loyalt har handlet udelukkende med Statens Interesse for Die, og af de to Ansvar, imellem hvilke han skulde gjøre sit Valg, har valgt det, som han var overbevist om bedst tjente Landets Interesser. Det er efter min Overbevisning det egentlige afgjørende Punkt i Sagen. For mig stiller det sig saaledes, at det Ansvar, som han vilde have paadraget sig ved at udsætte Theatrets Udførelse, hvad enten dette Ansvar nu var noget større eller mindre, i samme større eller mindre Grad maa give ham Berettigelse til at handle, som han gjorde. Dette vil som sagt være det, der bestemmer min Afstemning. Underledes stiller Sagen sig med Hensyn til de to andre Punkter, hvor man ikke kan sige, at der var en saadan absolut Nødvendighed tilstede; men der kan jeg til en vis Grad erkjende Rigtigheden af, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger) sagde, hvad jeg derimod ikke kan med Hensyn til hans Bemærkninger om Theatersagen, at nemlig den igjennem 25 Aar hævede Praxis har ligesom anvist en Vej, hvorigjennem man maa kunne finde Berettigelse for Regjeringen til i en vis Udstrækning paa eget Ansvar at afholde sige ikke forudsete eller bevilgede Udgifter.

Formanden: Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har begjært Ordet for 3die Gang, men dertil fordrer Thingets Samtykke, og jeg skal altsaa lade afstemme derover.

Ved den derpaa foretagne Afstemning afgaves